

Motion till riksdagen 2005/06:L343

av Mikael Oscarsson och Per Landgren (kd)

Folkomrösta om äktenskapet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en folkomröstning skall arrangeras om regeringens utredning föreslår ett könsneutralt äktenskap.

Motivering

Är äktenskapet ett förbund mellan man och kvinna? Eller ska äktenskapslagstiftningen följa något slags trend eller opinion och öppna för andra förhållanden? Sedan mitten av 80-talet har regering och riksdag avvisat tanken på homosexuellt äktenskap och hänvisat till ”de grundmurade värderingarna i samhället om äktenskapet som en institution för familjbildningen mellan en man och en kvinna”. Men med hänvisning till att ”samhällets syn på homosexuella och homosexuell samlevnad förändrats radikalt” och att allmänhetens syn kan ha genomgått betydande förändringar ansåg riksdagen tiden nu vara ”mogen” för en bred och förutsättningslös parlamentarisk utredning av frågan. Lagutskottet och riksdagen ville den 29 april i fjol ha en parlamentariskt sammansatt utredning.

Vad gör då regeringen? Jo, i uppenbar strid mot riksdagens beslut bestämde regeringen tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet den 27 januari att tillsätta en särskild utredare, som ska ”ta ställning till om par av samma kön bör kunna ingå äktenskap”. Till utredaren knyts två referensgrupper. En med representanter från riksdagspartierna och en från trossamfundet. Uppenbarligen känner sig regeringen trängd och drivs fram av sina stödpartier att ta i frågan. Men varför ingen parlamentarisk utredning? Vad är de rädda för? Insyn? Öppna diskussioner under utredningens gång? Är de rädda för att en parlamentarisk kommitté inte skulle bli enig?

När riksdagen så beslutat är det ett anständighetskrav med en parlamentarisk utredning. Utredningen bör arbeta sakligt och inte på beställning leverera en ändring av äktenskapsbalken som förändrar den historiska betydelsen av begreppet ”äktenskap”. I direktiven betonas att utredaren ”skall göra en

Fel! Okänt namn på

grundlig analys av frågan och redovisa samtliga skäl som talar för och emot”. Men vi är bekymrade för att utredaren kommer att vara styrd. Risken med en enmansutredning är uppenbar och vi fruktar att en lagändring kommer att drivas igenom utan att det svenska folket får säga sin mening. Visst, vår inställning var att någon utredning inte behövdes. Ett äktenskap kan lika lite vara könsneutralt som en gynnottagning. Vi menar att homosexuella rättmätiga krav på trygghet i sina relationer kan och bör lösas på andra sätt än via en upplösning av de historiskt väldefinierade begreppen äktenskap och familj. Nu är vi rädda för att riksdagens majoritet ska trumfa igenom ett beslut utan demokratisk förankring. Av den orsaken föreslår vi en rådgivande folkomröstning om äktenskapet. Vi vädjar till folket.

En så genomgripande och kulturförändrande omläggning av familjerätten och äktenskapssynen kan inte ske brådstörtat i en demokrati. Frågan kräver en process som ger verkligt utrymme för medborgarna och remissinstanserna att komma till tals. Beslutsfattarna måste kunna överblicka de långsiktiga konsekvenserna av en sådan lagändring. Inte minst frågan om de grundläggande principerna för en s.k. könsneutral äktenskapslag kan bana väg för månggifte, som rättsligt erkänd samlevnadsform. Äktenskapslagstiftningen är av sådan karaktär att den inte kan hanteras uteslutande genom ett enkelt ett riksdagsbeslut.

I USA fick medborgare i elva delstater i samband med 2004 års presidentval säga sitt i frågan. Resultatet av folkomröstningen i samtliga elva delstater, blev en förkrossande majoritet för att förbehålla äktenskapet till en man och en kvinna. Det är ju också själva äktenskapets historiska definition. Detta gällde även de delstater där en majoritet annars röstade för senator John Kerry. Resultatet visar att senatorn var i otakt med folket i frågan.

Stora delar av det svenska folket upplever idag att politiker distanserar sig från folkets åsikter i värdefrågor. Ett exempel på att man går i otakt med folket är homooptionsfrågan. Enligt alla opinionsundersökningar som gjordes inför beslutet var en stor majoritet emot. Detta valde riksdagens majoritet att helt bortse ifrån, trots att man gör anspråk på att representera svenska folket.

FN:s barnkonvention slår fast att barn har rätt att, så långt möjligt, bli omvårdad av båda sina föräldrar. Äktenskapet har genom historien visat sig vara den bästa garanten för detta. Frågan om äktenskapet är grundläggande för vårt samhälle. Om regeringens utredning föreslår ett könsneutralt äktenskap ska en folkomröstning arrangeras. Detta för att säkerställa svenska folkets och medborgarnas deltagande.

Stockholm den 29 september 2005

Mikael Oscarsson (kd)

Per Landgren (kd)